

KOMMUNLEDNINGSKONTOR
Kommunledningskansliet

Klimat- och
näringslivsdepartementet
Naturmiljöenheten

Remissvar över promemorian ”Strandskyddet vid små sjöar och vattendrag” (KN2024/02252)

Höors kommun önskar lämna följande synpunkter på regerings remiss av promemorian Strandskyddet vid små sjöar och smala vattendrag KN2024/02252.

Höors kommun ser positivt till ökade möjligheter till undantag från de generella bestämmelserna om strandskydd. Strandskyddet har sina positiva effekter men tyvärr drabbas ofta både boende och näringsidkare av krångliga regler och i viss mån godtycklighet från de olika Länsstyrelserna vid beslut om dispenser. Att tydliggöra och öka undantagen i lagstiftningen garanterar ett mer rättssäkert förfarande, minskar byråkratin och minskar godtyckligheten i tillämpningen av lagen.

Höors kommun ställer sig därför bakom syftet med de föreslagna förändringarna men vill lyfta fram följande för att förbättra förslaget.

Förslag: Strandskydd ska inte gälla vid insjöar vars vattenyta vid normalt medelvattenstånd är högst en hektar eller vid sträckor av vattendrag vars bredd vid normalt medelvattenstånd är högst två meter. Höors kommun vill framföra att en hektar är väldigt litet i sammanhanget. Höors kommun stället sig därför frågande till vilken faktisk effekt detta kommer ha vid tillämpningen av undantaget mer än ökad rättssäkerhet. Höors kommun vill därför föreslå att man använder en större area som underlag och föreslår att man sätter gränsen till minst två hektar. Detta skulle inkludera fler insjöar och ge en mer ändamålsenlig tillämpning av undantaget från det generella strandskyddet. Att behålla en hektar som tidigare varit reglerade enligt 7 kap. 18 § som Länsstyrelsens gräns för att upphäva strandskyddet motiverar inte att man fortsatt ska bibehålla samma gräns. Det samma gäller för bredden på vattendrag. Höors kommun förespråkar att bredden på vattendrag sätts till högst 3 meter för att möjliggöra fler undantag till det generella strandskyddet och därmed ha en mer ändamålsenlig lagstiftning.

Förslag: Länsstyrelsen ska i det enskilda fallet få besluta att strandskydd upp till 100 meter från strandlinjen ska gälla vid en insjö vars vattenyta är högst en hektar och vid en sträcka av ett vattendrag som inte är bredare än två meter. Ett beslut om att strandskydd ska gälla vid sådana vatten får endast avse områden som har särskild betydelse för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Ett beslut om att ett område ska omfattas av strandskydd ska gälla omedelbart, även om det överklagas.

Möjligheten att besluta om att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen ska inte omfatta dessa vatten.

Höörs kommun föreslår att förslaget ska kompletteras med att Länsstyrelsen endast ska kunna besluta om att återinföra strandskyddet med berörd kommuns godkännande. Att Länsstyrelsen ensidigt kan besluta att återinföra strandskyddet med hänvisning till att det "hyser betydande naturvärden eller annars är av särskild betydelse för den allemansrättsliga tillgängligheten" motverkar det kommunala självstyret. Kommunerna är de som är bäst lämpade att fatta beslut i frågor om höga naturvärden och allemansrättsliga tillgängligheten i den egna kommunen. Vidare innebär förslaget en återgång till den godtycklighet som första förslaget föreslås motverka. Genom att kräva att både kommun och Länsstyrelsen är överens så minskar risken för godtycklighet i bedömningarna om att strandskyddet ska återinträda på de områden det första slaget har undantagit dem. Detta anser Höörs kommun även borde tillämpas på gällande rätt i 14 § *Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.* Genom att även lägga till krav på berörda kommuns godkännande i 14 § minskar risken för godtycklighet och olika tillämpningar vid Länsstyrelsen.

Att Länsstyrelsens möjligheter att återinföra strandskyddet begränsas till 100 meter, i stället för det utvidgade strandskyddsområdet på 300 meter ser Höörs kommun positivt på.

Förslag: Det ska vara möjligt för länsstyrelsen att i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet vid en upp till tre meter bred vattendragssträcka i de fall en sådan sträcka angränsar till en annan vattendragssträcka som är två meter eller smalare och som inte omfattas av strandskydd. En förutsättning för upphävande av strandskyddet i dessa fall är att sträckorna är belägna inom samma fastighet. Upphävandemöjligheten ska inte gälla områden som är av särskild betydelse för att säkerställa strandskyddets syften. Upphävandet ska kunna omfatta hela det strandskyddade området utan krav på att lämna ett område för fri passage.

Höörs kommun ställer sig bakom förslaget men vill påpeka följande. Om man bifaller Höörs kommuns förslag om att utöka undantaget från det generella strandskyddet till en bredd på tre meter för vattendrag, bör följaktligen ovanstående förslag ändras från tre till fyra meter.

Höörs kommun vill även skicka med följande påpekande som rör aktuell lagstiftning men inte själva remissen. I 18 § regleras Länsstyrelsens möjligheter till att upphäva strandskyddet i enskilda fall. Här bör förslag tas fram så att berörd kommun självständigt kan upphäva strandskyddet i enskilda fall som stärker allmänhetens tillträde till strandlinjen, utöver vad som anges i plan- och bygglagen 4 kap. 17 §. Genom att möjliggöra för kommuner att självständigt besluta om att upphäva strandskyddet i enskilda fall borde antal dispensansökningar minska och fler anläggningar medges där allmänheten har tillträde nära strandlinjen. Detta skulle stärka turistnäringen i många kommuner och stärka syftet med nuvarande syfte med strandskyddslagstiftningen, nämligen att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden.

Beslutet att lämna remissvar enligt ovan har fattats av kommunstyrelsens ordförande med stöd av kommunstyrelsens delegationsordning A.1, då beslutet inte kan anstå till nästa möte med kommunstyrelsen 2025-01-14.

Johan Svahnberg
Kommunstyrelsens ordförande